

WT CB

Centrum Duurzaam

Bouwen

Betonherstelling in theorie

ing. Josse Jacobs

Laboratorium Betontechnologie

Technologisch Adviseur

Herstellen van Beton

ir. Niki Caubergs

Laboratorium Betontechnologie

Technologisch Adviseur

Speciale betonsoorten

WT CB

Inhoud

- Inleiding
- Oorzaken van schade
- Organisatie van een inspectie
- Inspectietechnieken
- NBN ENV 1504-9
- Herstelmethoden
 - ✓ Technieken
 - ✓ Goedkeuringsleidraden
 - ✓ Toepassingen
- Besluit

WTCTB

Inleiding

Beton herstellen is

N I E T

gemakkelijk

Beton herstellen vergt

V E E L

voorbereiding

WTCB

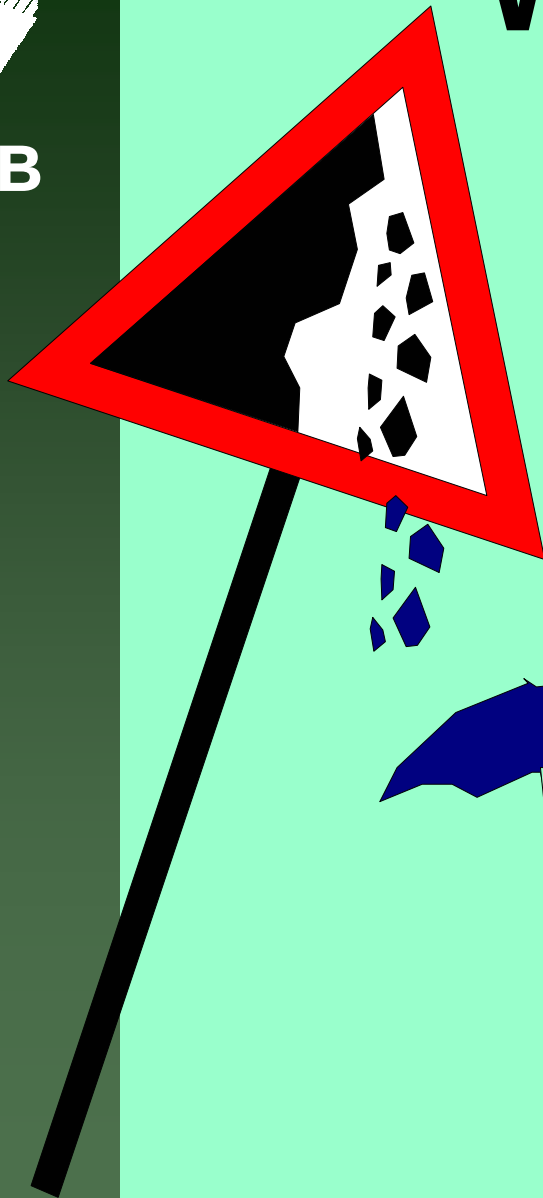
Inleiding

WT CB

Wat is schade

- Gebreken
 - ✓ Esthetisch uitzicht
 - ✓ Gebruik
 - ✓ Veiligheid
 - ✓ Structureel

WTCTB

Wat is schade

WTCB

Wat is schade

WTCB

Wat is schade

WTCB

Wat is schade

WTCB

Oorzaken van schade

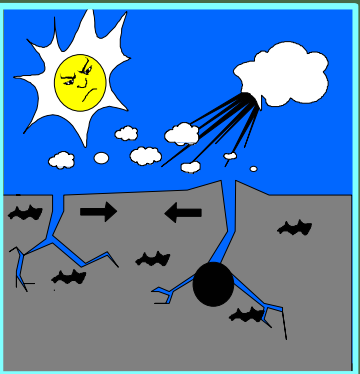
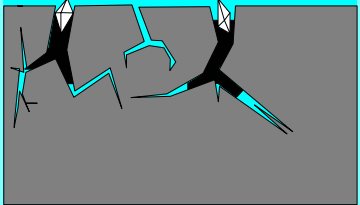
- **Jong beton**
- **Verhard beton**
 - ✓ **Veroudering**
 - **Fysische oorsprong**
 - **Chemische oorsprong**
- **Ongevallen**
- **Combinaties mogelijk**

WTCB

Oorzaken van schade Jong beton

- **Vorstschade**
- **Krimp en zetting**
- **Bekistingsgebreken**

WTCB

Oorzaken van schade Jong beton

- Krimpscheur naast zaagsnede

WTCEB

Oorzaken van schade Jong beton

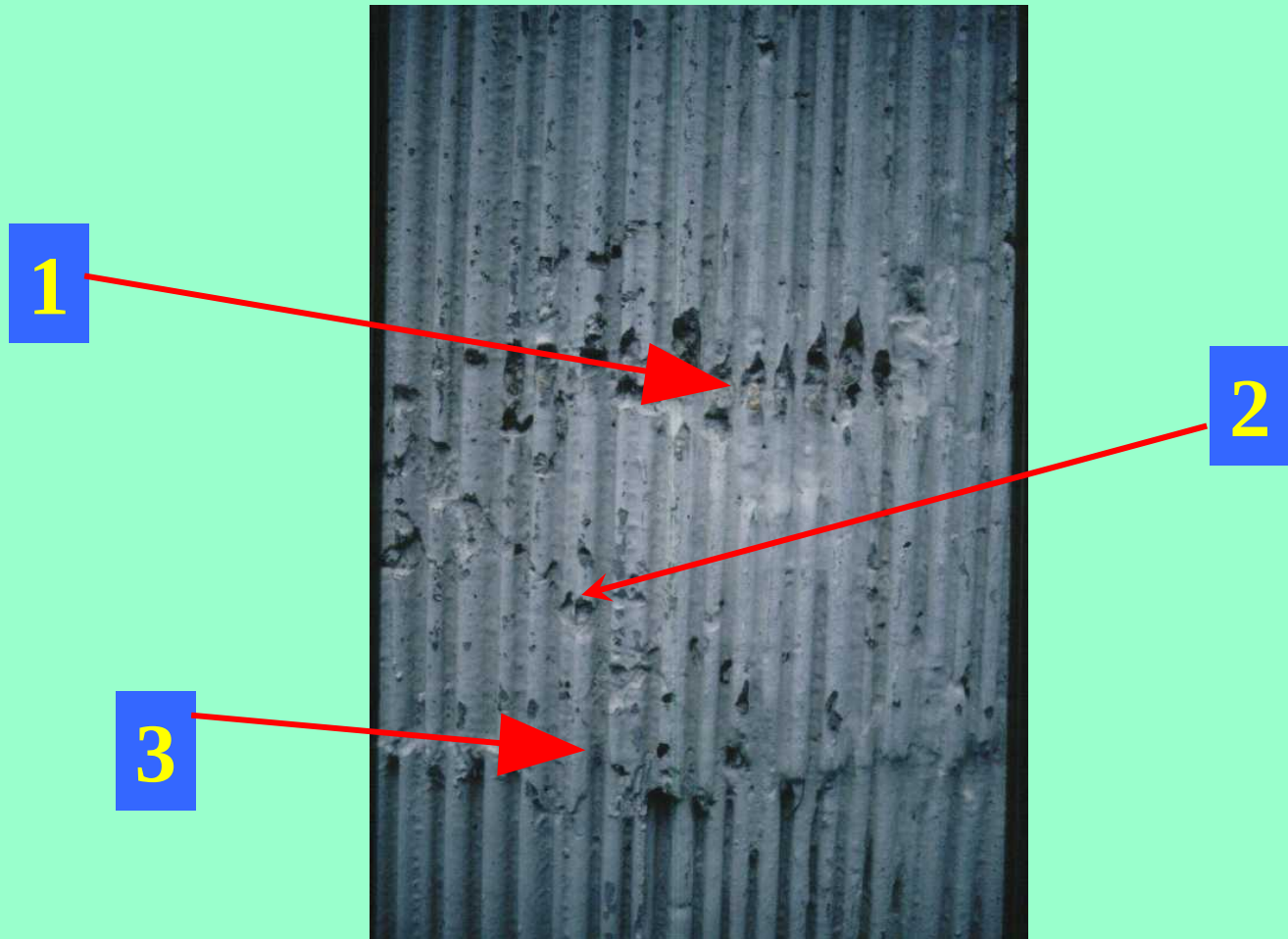

- **Grindnesten**

WTCB

Oorzaken van schade Jong beton

- Onvoorzichtige ontkisting

WTCB

Oorzaken van schade

Verhard beton : Fysisch

- **Thermische invloeden**
 - ✓ **Hydratatiewarmte**
 - ✓ **Thermische verschillen**
 - ✓ **Verhinderde uitzetting**
- **Structurele invloeden**
 - ✓ **Overbelasting**
- **Vorst-dooi**
 - ✓ **Scheuren**
 - ✓ **Dooizouten**

WTCB

Oorzaken van schade

Verhard beton : Chemisch

- Beton
 - ✓ Zuren
 - ✓ Ettringiet
 - ✓ **ASR**
- Wapening
 - ✓ **Corrosie**

WTCB

Oorzaken van schade

Verhard beton : ASR

- **Reactie tussen granulaten en cement**
- **Gel zwelt met water**
- **Gevolg : scheuren**

- **ASR en Ettringiet**

WT CB

Oorzaken van schade

Verhard beton : ASR

WT CB

Oorzaken van schade

Verhard beton : ASR

WTCB

Oorzaken van schade

Verhard beton : ASR

WTCB

Oorzaken van schade

Verhard beton : Corrosie

Carbonatatatie

Chloriden

Zwerfstromen

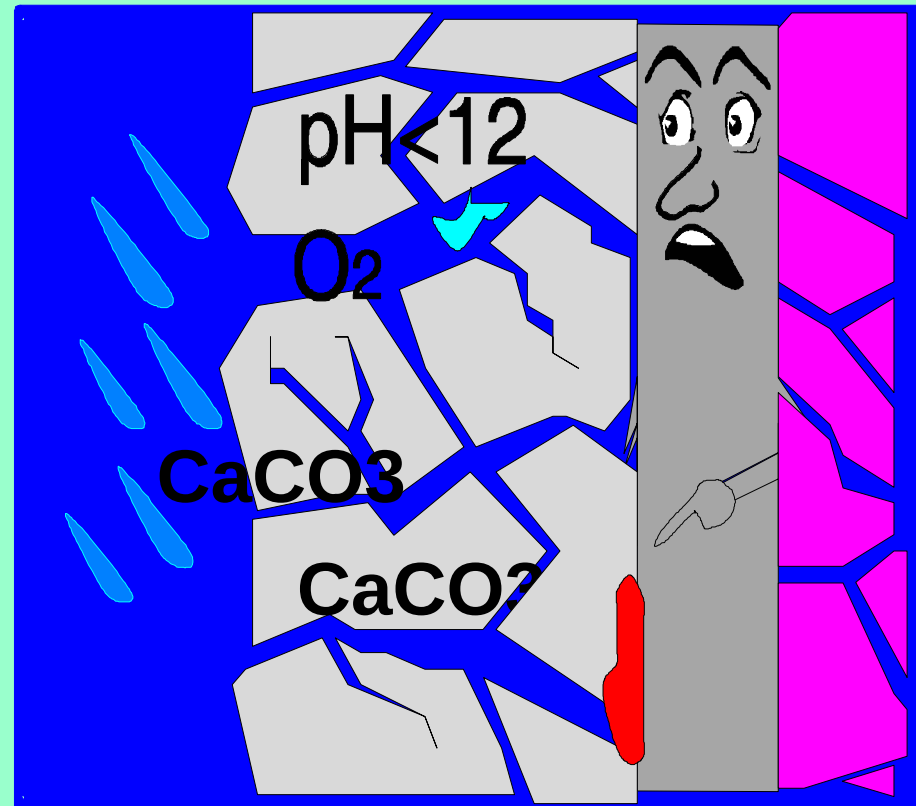
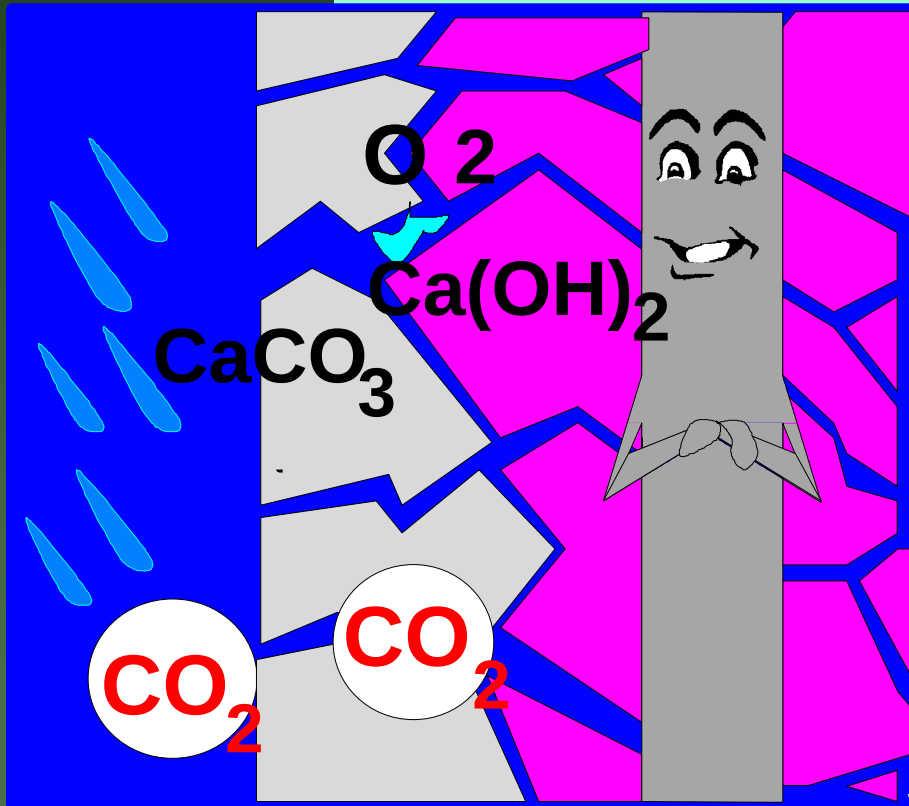

WTCB

Oorzaken van schade

Verhard beton : Corrosie

Carbonatatatie

Passivatielaag

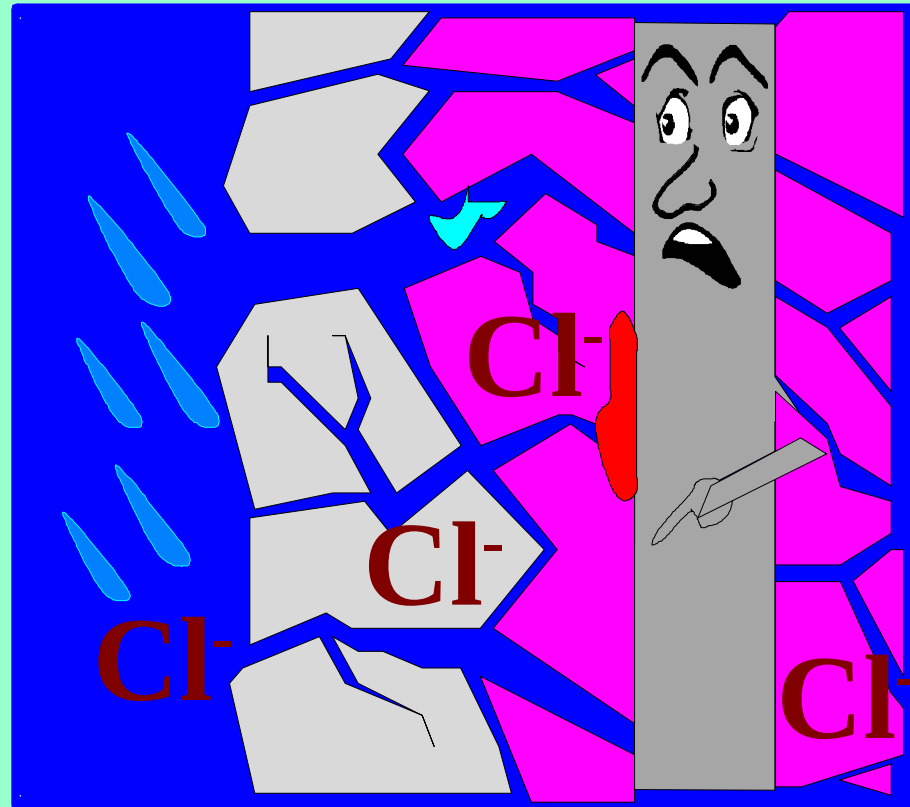

WTCEB

Oorzaken van schade

Verhard beton : Corrosie

Chloriden

Altijd gevaarlijk

WTCB

Organisatie van een inspectie

Gebaseerd op CEB Bulletin 243

- **Vorbereidende activiteiten**
- **Routine inspectie**
- **Speciale proeven**
- **Evaluatie van de toestand**

**ALTIJD CONTROLE TIJDENS
HERSTELLING**

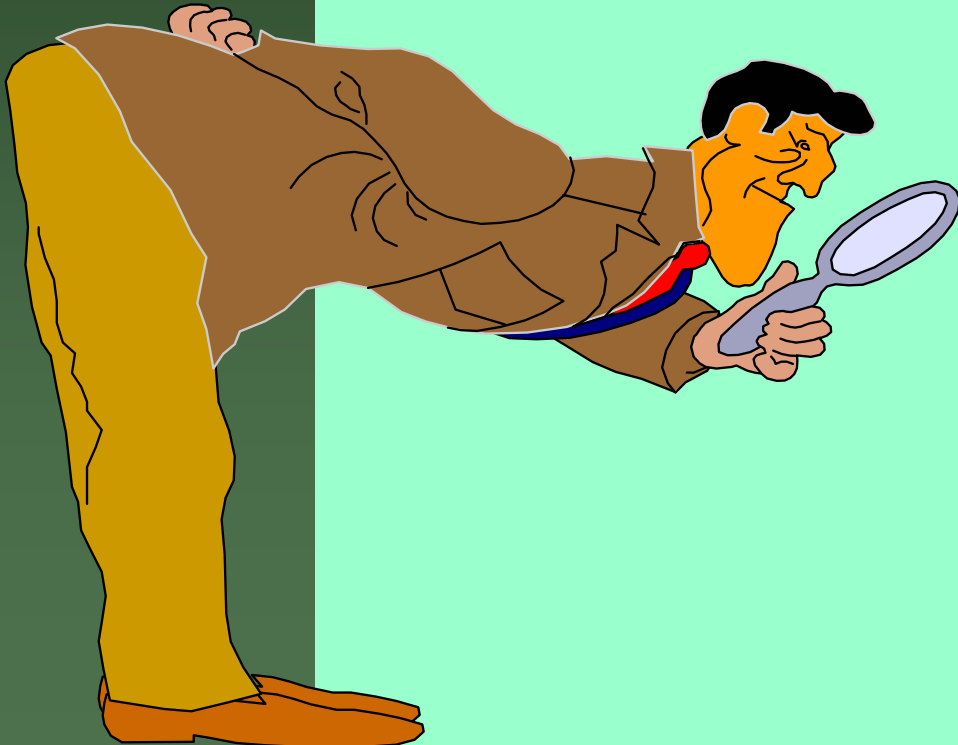

WT CB

Routine inspectie

Visuele inspectie

- Aandacht voor :
 - ✓ Uitzicht oppervlak
 - ✓ Verkleuringen
 - ✓ Scheuren
 - ✓ Cementhuid
 - ✓ Betonschade
 - ✓ Wapening

WT CB

Routine inspectie

Weinig destructieve proeven

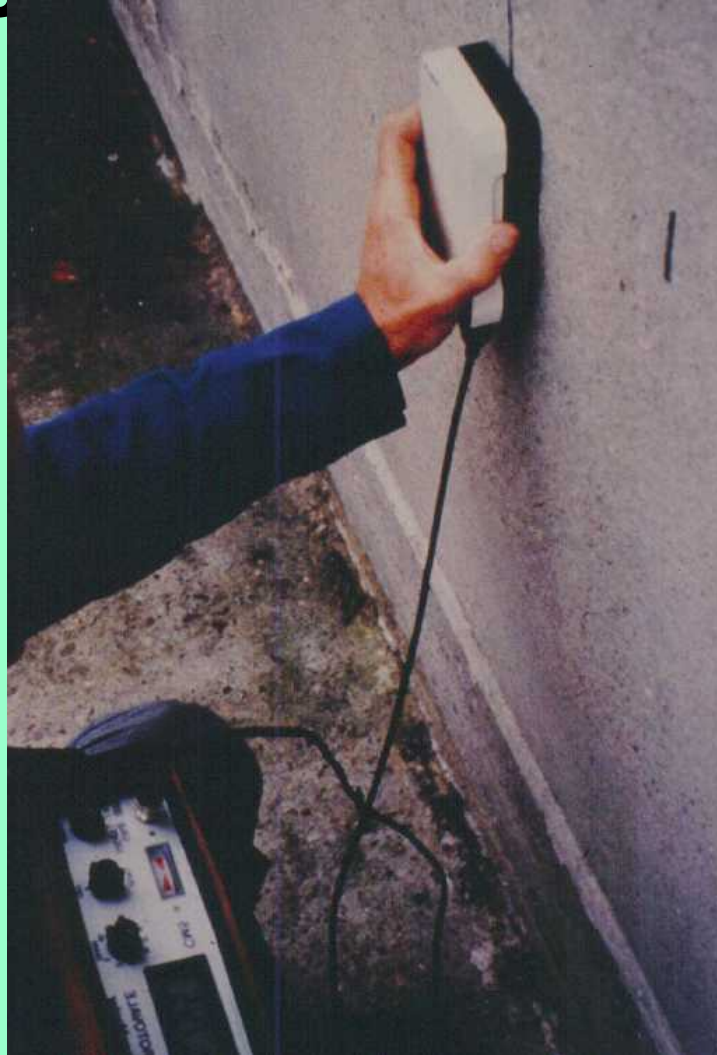
Sclerometer

WTCB

Routine inspectie

Weinig destructieve proeven

Pachometer

WT CB

Routine inspectie

Weinig destructieve proeven

Carbonatatatie

WT CB

Routine inspectie

Weinig destructieve proeven

Chloriden

WTCB

Speciale proeven

Weinig destructieve proeven

Scheurmetingen

WT CB

Speciale proeven

Weinig destructieve proeven

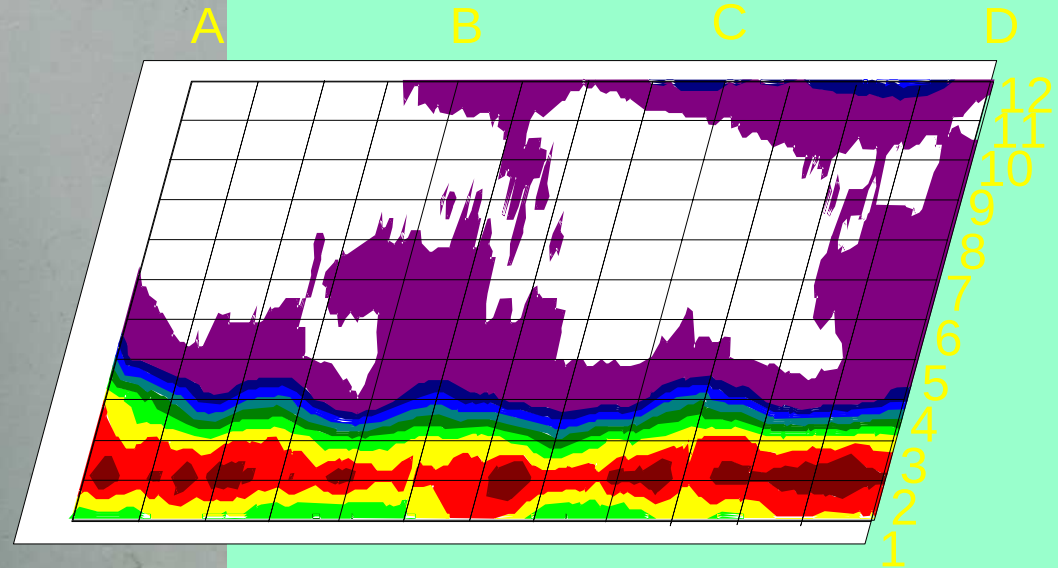
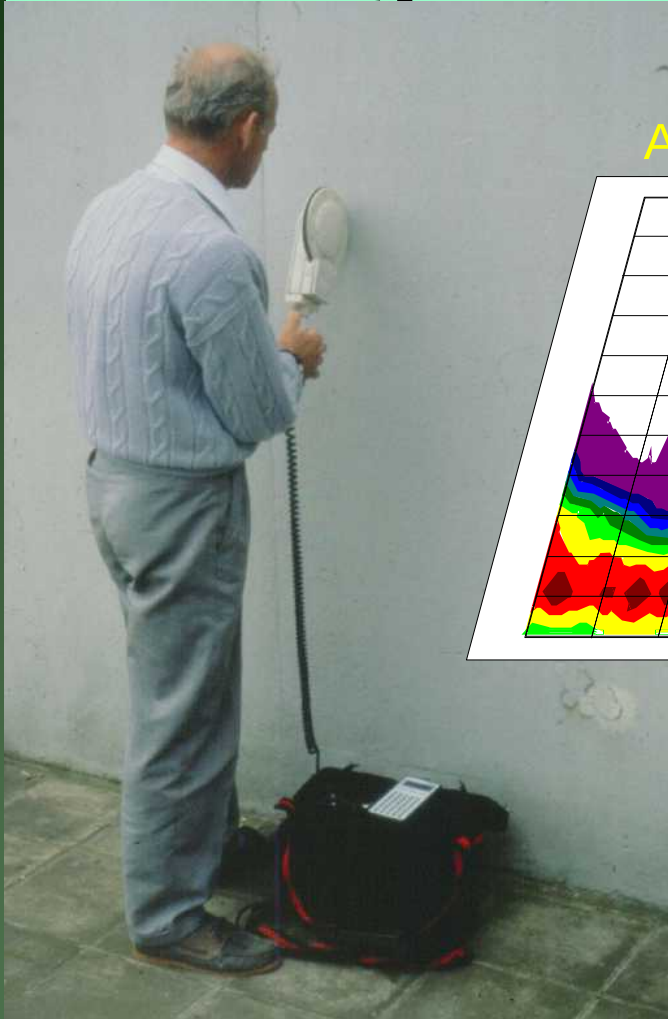
Absorptiemetingen

WTCTB

Speciale proeven

Weinig destructieve proeven

Potentiaalmetingen e.d.

WTCB

Speciale proeven

Destructieve proeven

Laboratoriumproeven op kernen

- **Carbonatatiediepte**
- **Chloridengehalte**
- **Volume-massa**
- **Petrografisch onderzoek**
- **Druk- en hechtsterkte**
- **Permeabiliteit**
- **Scheikundige ontleding**
- **...**

WTCB

NBN ENV 1504-9

de reeks EN 1504

- 1 : Toepassingsdomein en definities (1998 B)
- 2 : Oppervlaktebescherming (2004 Eu)
- 3 : Structurele en niet-structurele herstellingen
- 4 : Structurele verlijming (2004 Eu)
- 5: Injectie van beton (2004 Eu)
- 6 : Grouting (verankering of opvullen van holtes)
- 7 : Corrosiepreventie
- 8 : Kwaliteitscontrole en conformiteitsbeoordeling (2004 Eu)
- 9 : Algemene principes voor het gebruik van producten en systemen (1997 B)
- 10 : Toepassing op de bouwplaats en kwaliteitscontrole van het werk (2004 B)

WTCB

NBN ENV 1504-9

**Producten en systemen voor de
bescherming en herstelling van
betonconstructies – Definities, eisen,
kwaliteitsborging,
conformiteitsbeoordeling**

**Deel 9 : Algemene principes voor het
gebruik van producten en systemen
September 1997**

- **Vorbereiding**
- **Herstelprincipes**
- **Na de herstelling**

WTCB

NBN ENV 1504-9

- Veiligheid
 - Beoordeling
 - Schadeoorzaken
 - Objectieven
 - Keuze
 - Criteria
 - Na de herstelling
-
- Niet voor brandschade, voorspanning, ...

WTCB

NBN ENV 1504-9

Beoordeling

- Huidige toestand, niet-zichtbare schade
- Ontwerp
- Omgeving
- Bouwomstandigheden
- Geschiedenis
- Gebruik (verleden)
- Structurele eisen (toekomst)

WTCB

NBN ENV 1504-9

Schadeoorzaken

- **Schade aan beton**
 - ✓ Mechanisch
 - ✓ Chemisch
 - ✓ Fysisch
- **Schade aan wapening**
 - ✓ Carbonatatie
 - ✓ Zwerfstromen
 - ✓ Corrosiebevorderaar

WTCB

NBN ENV 1504-9

Opties

- (Tijdelijk) Niets doen
- Herberekening – beperkt gebruik
- Beschermen
- Herstellen
- Gedeeltelijke vervanging
- Afbraak

Invloedsfactoren

WTCB

NBN ENV 1504-9

Keuze

Wordt bepaald door

- Schade : aard, oorzaak, omvang
- Gebruiksomstandigheden
- Beschermings-en herstelopties
- Principes (hoofdstuk 6)
- Uitvoerbaar met beschreven producten

NBN ENV 1504-9

Principes : schade beton

Principe	Definitie	Methode
1 : PI	Bescherming tegen indringing	1.1 Impregnatie 1.2 Coating op beton 1.3 Afsluiten van scheuren 1.4 Opvullen van scheuren 1.5 Scheur tot voeg omvormen 1.6 Aanbrengen panelen 1.7 Aanbrengen membranen
2 : MC	Vochtbeheersing	2.1 Waterafstotende impregnatie 2.2 Coating op beton 2.3 Afdekken 2.4 Electrochemische behandeling
3 : CR	Herstellen van beton	3.1 Handmatig aanbrengen van mortel 3.2 Aanstorten 3.3 Spuitbeton of spuitmortel 3.4 Vervangen van onderdelen

WTCB

NBN ENV 1504-9

Principes : schade beton

Principe	Definitie	Methode
4 : SS	Structurele versterking	4.1 Toevoegen van wapening (in + ex) 4.2 Verankeringen in beton 4.3 Opgelijmde wapening 4.4 Toevoegen beton 4.5 Injecteren 4.6 Opvullen van holten 4.7 Voorspanning (Post tesioning)
5 : PR	Fysische weerstand	5.1 Coating of dunne bekleding 5.2 Impregnatie
6 : CR	Chemische weerstand	6.1 Coating of dunne bekleding 6.2 Impregnatie

WTCB

NBN ENV 1504-9

Principes : schade Wapening

Principe	Definitie	Methode
7 : RP	Herstellen passiviteit	7.1 Vergroten dekking (mortel) 7.2 Vervangen beton (CO ₂ of Cl) 7.3 Elektrochemische realkalisatie 7.4 Diffusie 7.5 Chloridenextractie
8 : IR	Verhogen resistiviteit	8.1 beperken vochtgehalte
9 : CC	Controle kathodische zone	9.1 Beperking van zuurstofgehalte
10 : CP	Kathodische bescherming	10.1 Aanbrengen potentiaal
11 : CA	Controle anodische zones	11.1 Roestwerende coating 11.2 Asluitende coating 11.3 Inhibitoren in beton

WTCB

NBN ENV 1504-9

Rapport

- Overzicht van de werkzaamheden (wie, wat, waar, wanneer, waarom,...)
- Voorschriften voor onderhoud en inspectie

WTCB

Besluit

Beton herstellen vereist

- Goede kennis van beton
- Goede kennis van de constructie
- Goede kennis en verwerking van de producten
- Goed en regelmatig onderhoud en inspectie

WTCB

Besluit (2)

Beton herstellen steunt op

- Specialisten (voorbereiding en uitvoering)
- Goedgekeurde producten
- Normen

Bij twijfel staat de TAD tot uw dienst